

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **D. B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 28 maja 2025 r.,

wniosku pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o wyłączenie sędziego,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

**postanowił:**

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Adama Rocha od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt III KK 187/25.**

## UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 kwietnia 2025 r. pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., wniósł o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Adama Rocha od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt III KK 187/25.

Podstawę swego wniosku jego autor upatruje w tym, że SSN Adam Roch został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa (dalej jako KRS) w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), przy czym pierwotnie powołano go na stanowisko sędziego w Izbie Dyscyplinarnej, a następnie przeniesiono tego sędziego do orzekania w Izbie Karnej. Nadto we wniosku wywiedziono, że w kasacji

pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej sformułowany został m.in. zarzut polegający na naruszeniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu w związku z udziałem w składzie sędziego powołanego na urząd sędziego w następstwie wniosku KRS ukształtowanej w trybie wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. Wobec tego, że SSN Adam Roch został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem wskazanej KRS, w ocenie pełnomocnika – w związku z zarzutami kasacji – przy rozpoznaniu kasacji sędzia ten musiałby wypowiadać się co do procedury nominacyjnej, która i jego dotyczy. Na poparcie swego wniosku jego autor odwołał się również do licznych judykatów Sądu Najwyższego.

**Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.**

Wniosek zasługuje na uwzględnienie, za czym przemawia jego argumentacja.

Sędzia Sądu Najwyższego Adam Roch został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym wspomnianą ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Na wadliwość tej procedury wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w powołanych we wniosku pełnomocnika: uchwale połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., czy też uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22.

Przepis art. 41 § 1 k.p.k. musi być interpretowany w taki sposób, aby gwarantować stronie prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą. Uwzględnić więc należy to, czy rozpoznanie sprawy przez określonego sędziego będzie stanowiło o realizacji standardu niezależności i bezstronności, który jest gwarantowany przez przepisy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych (por. np. postanowienie SN z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22).

Argumentacja zawarta w przedmiotowym wniosku o wyłączenie sędziego niewątpliwie świadczy o tym, że strona dostrzega wady w procedurze powołania na urząd sędziego, które będą prowadzić do naruszenia wskazanych standardów, gdyby w składzie rozstrzygającym sprawę zasiadał wskazany sędzia. Każdy polski

sąd jest przy tym związany dokonaną przez ETPCz wykładnią standardu wynikającego z art. 6 ust. 1 EKPCz, a to nakazuje przyjmować, że orzekanie sędziego Sądu Najwyższego powołanego do tego Sądu w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPCz, jak również standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

W omawianej tu płaszczyźnie należy mieć również na uwadze podnoszone przez pełnomocnika okoliczności związane z faktem, że SSN Adam Roch orzekał wpierw w kwestionowanej Izbie Dyscyplinarnej, a następnie został przeniesiony do orzekania w ramach Izby Karnej Sądu Najwyższego. Podzielić w tym zakresie należy wywody autora wniosku, aprobuując powołane przez niego orzecznictwo.

Zgodzić się również należy, że biorąc udział w rozpoznaniu niniejszej sprawy sędzia Sądu Najwyższego Adam Roch musiałby rozstrzygać m.in. co do podnoszonego w kasacji zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu, wobec tego, że w składzie zasiadał sędzia powołany na urząd sędziego na wniosek KRS, którą ukształtowano na mocy wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., samemu będąc powołanym na urząd sędziego Sądu Najwyższego właśnie z udziałem kwestionowanej KRS. Tym samym SSN Adam Roch wypowiadałby się odnośnie do okoliczności, która i jego bezpośrednio dotyczy. Tego rodzaju sytuacja w odbiorze zewnętrznym mogłaby zostać odczytana jako postąpienie nieutralające obrazu sądu jako działającego w warunkach bezstronności.

W ocenie Sądu Najwyższego wyłączenie SSN Adama Rocha od udziału w rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy spowoduje wyeliminowanie wszelkich mogących powstać wątpliwości w zakresie zapewnienia stronie prawa do rozpoznania jej sprawy w postępowaniu kasacyjnym przez niezawisły i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych i art. 6 ust. 1 EKPCz (por. np. postanowienia SN: z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21 czy z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22). Mając na uwadze powyższe oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed ewentualną odpowiedzialnością odszkodowawczą, należało wyłączyć od rozpoznania

przedmiotowej sprawy wskazanego we wniosku pełnomocnika sędziego Sądu Najwyższego.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]